

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.

Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára '20 fil.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A.
«Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

NYILVÁNTARTÁS 20 FIL.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Termeljünk jobb vetőmagot.

A földművelésügyi minisztérium hivatalos értesítőjében olvashatjuk a gazdasági tudósítók jelentését az idei aratás és csépelés eredményéről. E jelentésekből azon, nem a legkedvezőbb adatok tárulnak elénk, hogy az ország legtöbb részében a termés úgy mennyiségileg mint minőségileg csak közepes.

Keresve a jelenség okát, azt a legtöbben az időjárási viszonyok kedvezőtlen alakulásában vélik feltalálni; abnormis tél, száraz őszi, nedves s erős viharokkal gyakori nyár, — ezek szerepelnek gazdáink szemében a baj kufforrásai gyanánt. Tagadhatatlan, s mi sem vonjuk kétségbe a klimatikus viszonyok ezen kedvezőtlen alakulását s azoknak a termelési eredményére gyakorolt rossz befolyását, de részünkről még egy okot és pedig véleményünk szerint első sorban figyelembe veendő okot fűzünk az előbbiekhöz, s ez az, hogy a magyar gazdaközönség túlnyomó többsége nem fordítván kellő gondot a vetőmag minőségére, leginkább ezzel árt önmagának, leginkább ezzel járul a termékek silányságához.

E bajon segíteni lehet és segíteni kell. Ne bizza a gazda kizárólag a természetre a vetőmag előállítását, hanem kövessen el mindent, a mi szükséges ahhoz, hogy az adott viszonyok között a lehető legszebb mi

nőségű vetőmag teremjen. Ezt pedig az által érthető, hogy a vetőmagot nem az összterméstől veszi, hanem külön természetli a következő szabályok figyelembe vétele mellett:

Kiválaszt gazdaságában egy oly helyet, melynek talaja a növény igényeinek leginkább megfelel. A kiválasztás nagy nehézséggel nem jár, mert hiszen az eddigi termések eredménye alapján mindenki tudhatja azt, hogy melyik az a talaj, mely az illető növény termesztésére a többen alkalmasabb, s melyen az szebb és jobb minőségben terem meg, mint a gazdaság többi talaján.

Ha a talajt kiválasztotta, arra legyen gondja, hogy annak trágya ereje a növény igényeinek megfelelően, ott a hol szükséges, ne sajnálja az áldozatot a műtrágyák vásárlására sem, mert hiszen közudomásu, hogy gabonafélének a foszforsavat nagyon megkívánják, földjeink legtöbbje pedig foszforsavban szegény.

Élőveteményül oly növényt válasszon, a mely lehetővé teszi a földnek kitűnő előkészítését, helyes és megfelelő időközökben szántását, s a mely után a termelőndő növény szépen szokott sikerülni.

Vetőmagul a legszebb, teljesen gyommentes s a talaj és égáji viszonyai közé leginkább beillő magot vegyen. A vetést a szokottal valamivel ritkábban eszközölje, s különösen gondot fordítson a növények ápolására s főképp a gyomok irtására.

A ki az ily módon termelt magot használja fel vetésre, az rövid idő múlva meg fog győződni annak eredményességéről.

A napraforgó termelése.

A mai rendkívül nehéz gazdasági viszonyok, az alacsony gabona árak következtében a gazdának minden eszközt fel kell használni gazdasága jövedelmének emelésére. E célra nagyon előnyös az ipari növények minél szélesebb mértékben való termelése. Egy ilyen kitűnő jövedelmezőségű s hazánkban kevésbé kultivált ipari növény a napraforgó. A napraforgó oly éghajlat alatt diszlik, melybe a később erő tengeri fajták is rendesen megernek. Nagy hő és szárazságot jól tűr, miért ott is termelhető, hol egyéb olajnövények nem sikerülnek. Lejobban szereli a káliban gazdag taljakat. A tengerivel egyidőben, Józsefnaptól Szent-Györgynapig vetendő el.

A napraforgó mély művelést és közvetlen nyújtott erős trágyázást kíván. A trágyázást eszközölhetjük jól érett istállótrágyával, apróra tört olajpogácsa elszórását s nitrogén tartalmu műtrágyák alkalmazását a napraforgó nagyon meghálálja.

Tenyészete alatt két ízben megkapáljuk, sőt fel is tölthetjük. Az oldalhajtsókat eltávolítjuk, hogy a virágzás ne tartson ké-

TÁRCZA.

Töredék.

... Különös a sorom. Csak magamban élek,
Mint a pusztá szikla künn a tengeren.
Nem szakgatják lelkem izzó szenvedélyek,
Bennem sosem gyullad égő szerelem.
Mégis sóvárgással van a lelkem telve,
Nem tudom mit érzek . . . Ugy fáj a szívem.
Ösmeretlen vágyak örökös betegje,
Kinek álma van csak . . . És több semmisen.
S mégis ez az álom az én boldogságom,
Hiába tépik szét, újjá álmodom.
Lökődhetnek erre, arra e világon,
Sohasem foghatnak ki az álmonon.
Az az örök bennem . . . Csodássá ifjulva
Fiatallá váltja mindég lelkeimet,
Mint a természetnek örökös nagy utja,
Ugy tér mindég vissza, mint a kikelet.

Pásztor Árpád.

Kis gerlicze . . .

Kis gerlicze búg az ágon,
Szerte bánul a határon:
Hol a párja? —

Én is csak azt kérdezgetem,
Merre szállt a szerelmesem?
Mely vidékre, melyik tájra?

Ne sirj, ne sirj kis madárka;
Nem egyedül te vagy árva
A világon;
Nekem is volt kit szerettem:
Szőke, szép lány, hő szerelmem,
Szemem fénye, napvilágom.

Nekem is volt, nem is régen —
És elhagyott reménységem —
El, örökre. —
Pedig hányszor azt fogadta,
Hogy enyém lesz; élve, halva
Hogy enyém lesz mindörökre.

Ne sirj, ne sirj gerlemadár —
Az idő, a bánat eljár
El az élet; —
S ha az élet is elhaladt,
Majd találunk a hant alatt,
Boldogságot, békességet.

— Benyovits. —

Sándor György.

Irtá Bányász Mór.

Gatyás ember volt az öreg Sándor Gyura bátya, de azért egyik lábujzéból is kifizett

nem egy nagyhangu uraságot. Nem mondta senkinek, mégis tudták messze vidéken, hogy első virilista a megyében Sándor György ur, a nagy paraszt. Pedig nem az apjától örökölte a gazdagságát. Mikor a gazdaság kezébe került, bizony még árnyéka sem volt a mainak, de a Gyura bátya értette a módját, hogyan lehet megnöveszteni. Ugy nyúlt a kezében, mint az árnyék napzártával; kezdetben csak lassan nőtt, aztán mindig erősebben, gyorsabban. A birtok csak terjedt, tanya tanya után olvadt bele, de a gazda a régi maradt. Utánna járt a munkának, kora reggeltől késő estig künn volt a pusztákon és maga is beállt a sorba munkásai közé.

Egyszer a szolgabíró kérdé:

— Nem értem uram bátyámat! Ilyen gazdagság mellett már nem kellene dolgoznia, hiszen ha bérbeadja a birtokait is nagyúrasan megél jövedelméből!

De az csak fejté csóválta:

— Nem jól mondta tekintetes uram. Nekem ez még csak gazdaság, de majd ha a fiam lesz, akkor gazdagság lesz a neve.

Büszke is volt az öreg a fiára. Derék, szép szál legény volt, három megyében sem találtakott mása. Az öreg katonának szánta, de az anyja féltette az életét, még halalos ágyán is meghagyta az apjának, hogy csak katonának ne adja. — Az öreg Sándor egyet morgott, jól van jól anyjuk, katona nem lesz, de azért csinálók belőle urat!

Ur is lett a fia! Pestre került, jogász lett, ügyvéd, doktor ur lett és mindenki nagyságos urnak szólította. Igaz, hogy pénze több volt, mint sok méltóságos, meg excelentiás urnak, mert az

ső őszi, mert a késői virágok magvai ugy sem érnek be.

Az aratással nem kell nagyon sietni, mert a magvak annál olajtartalmubbak, minél jobban kiérték. Az aratást oly módon eszközöljük, hogy a virágfejeket meleg időjárás mellett levagdalkjuk késsel s kosarakba rakva haza hordjuk s a magot vagy lemerzoljuk vagy pálcikkákkal kiverjük s szemelő rostán átengedve a magtábran 5—6 cm. vastag rétegben eltereljük. Itt 5—6 héten át szorgalmasan kell lapátolgatni, hogy a mag át ne melegjen vagy penészedésnek ne induljon. A napraforgó mag a lovak és baromfiak kedvelt elesége, de legfontosabb olajnyerés szempontjából. Egy kat. holdon 12 hliter mag terem évenként, a melynek sulya circa 500 kg. A leveleket és finomabb másrészeket a kecskék és juhok szivesen eszik, a szár tüzelőül, sövény karóul, dohányfüző botul s hamuzsir nyeresül szolgálhat. Jövedelmességének illusztrálása szolgáljon Hunkel J. földbirtokos termelési eredménye, a mely szerint 1100 négyszögölnyi területről 122 frt tiszta jövedelmet nyújtott.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A megyei közigazgatási bizottság július havi gyűlését Csértán Károly alispán elnöklése alatt f. hó 9-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés, egy a főorvosi jelentés a június havi közegészségügyi állapotról felolvastván, a gyűlés azokat tudomásul vette.

Felolvasatott a vármegyei t. főorvosnak és tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottság mult havi ülésének megbízásából készített javaslata a közegészségügyi viszonyoknak a vármegye összes népoktatási tanintézeteiben, ovodáiban, gyermekmenedékházaiiban javítása és azoknak állandó fejlesztése céljából a vallás- és közoktatásügyi, valamint a belügyminiszter rendeletei alapján teendő intézkedések végrehajtása tárgyában. A gyűlés a javaslatot elfogadta és an-

nak foganatosítása végett a szükséges intézkedéseket elrendelte.

A bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távirda igazgatóság értesítését, amely szerint a kereskedelemügyi miniszter a mura-királyi postahivataltól Tüskeszergyörgy utba ejtésével Pálinoveczre kért kézbesítő és gyűjtő járlat berendezését tekintettel az érdekelt két község gyér népességére és csekély forgalmára, nem engedélyezte.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint, ezen időszakban jelen volt a mura-szerdahelyi és mura-szent-keresztli áll. el. iskolák évről-évről vizsgáján. Elnöklése alatt tartatott meg a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet növendékeinek tanképesítő vizsgája; ugyanitt a dr. szentmihályi és nyírvölgyi államosítások továbbvitele ügyében az érdekeltséggel érintkezett tartott. Jelen volt a ráczkanizsai áll. elemi iskola évről-évről vizsgáján és a megyei áll. tanítótestület perlaki nagygyűlésén.

A csáktornyai járásban levő ovodák- és gyermekmenedékhelyekről beérkezett jelentéseket a bizottság tudomásul vette.

Polyák Mátyás csáktornyai elemi iskolai igazgatónak díjlevelét a bizottság megerősítette.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói kárnál május végén hátralékban volt 7.073. június hóban beérkezett 4.371 s így elintézés alá került 11.444 ügydarab, amelyből június hóban elintézték 4.724 ügydarabot s így június végén hátralékban maradt 6.720 ügydarab; az irodánál május végén hátralékban volt 1100, június hóban leírás végett kiadtak 4.724 dbot s így elintézés alá került 5.824 ügydarab, amelyből június hóban leirtak és expedáltak 4.658 darabot s így június végén hátralékban maradt 1.166 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a katasztrónél magánfelek 360, hivatalok 108 birtokváltozási esetet jelentettek be, melyhez az előző időről megmaradt 4.708 esetet hozzátevéen, elintézés alá került 5.266 eset, ebből 5.218-at átírtak s így átírás nélkül maradt 48 eset. — Leírásba hoztak az év

elejétől fogva: a) egyenes adóban 91.845 k. 54 fillért, b) hadmentességi díjban 2.372 k. 96 fillért; ideiglenes házádomentességet 61 esetben adtak.

A Zrinyi-émlék ügye.

Lapunk mai számában kezdjük meg közölni a perlaki járáshoz tartozó több községben begyűlt adományokat. Ma különösen a podbreszti, vulláriai, jurcseveczi, orehovi- czai, derzsimoreczi és benkoveczi adakozók neveit soroljuk fel.

Ugyancsak ma mutatjuk ki Haller Jenő légrádi h. tanító urnak küldeményét, ki a jul. 13-án Légrádon tartott mulatság alkalmával befolyt jövedelemből, a rendezőség szíveségéből 8 k. 31 fillért juttatott a Zrinyi-émlék céljaira. Több lapunk kiadóhivatalában kitéjt iven befolyt adományt is ma mutatunk ki.

Fogadják ugy a szives adakozók, mint a gyűjtők a Zrinyi-émlékoszlop nevében hála- lás köszönetünket!

Huszadik kimutatás.

Halic Antal Podbreszt	10 f.
Halic János	10 f.
Kogan Iván, Vullária	4 f.
Kogan Mari	4 f.
Pintaries István	4 f.
Jambrovics Mihály	4 f.
Turk Mihály	6 f.
Komes Mari	4 f.
Obadies Remos	4 f.
Skvorcz Ferenc	2 f.
Illapescis András	4 f.
Mihályovics Márk	36 f.
Jankovics Lukács Jurcsevecz	20 f.
Bekaj Lukács	20 f.
Jankovics Pál	20 f.
Kollomari János	20 f.
Kralics Iván	8 f.
Jankovics Ferencz	20 f.
Jankovics Lénárd	20 f.
Lonscarics Mari	10 f.
Jankovics József	10 f.

őreg nem takarékoskodott fiával szemben. Otthon a fillérekkel is zsugorodni bánt, magának semmit sem szánt, de a fiának kéretlen is küldte az ezreket. Sándor doktor urnak az apai szeretet ilyen megnyilvánulása nem is esett rosszul. Elegáns lakást tartott, vagyónos gavallérlként élt, bejárás volt az előkelő helyekre, másrészt pedig az iroda is, a fiatal ügyvéd tehetsége is ismeretlenek voltak, hát gyakran volt szüksége egy-egy kis uj pénzmagra. Az őreg nem sajnálta tőle. Csak kérjen, ebből látszik, hogy már nagy ur, mert a pénzt is csak az urak tudják elkölteni. Az urasághoz pénz kell; így van ez rendjén!

Mikor pedig az ifju Sándor György dr. ur az őrege látogatására néha napján haza jött, bizony a szolgabíró előbb emelte meg a kalapját előtte. Ilyenkor hizott a nagy paraszt.

Nem hiába vesződtem, mondtam, hogy ur lesz, ur is lett, nagy ur lett! — Dörmögött az őreg. — De még nagyobb ur lesz, még nagyobb, még a főispánnál is nagyobb! A fiam, az én fiam!

Nemsokára kiírták a képviselőválasztásokat. Erre gondolt az őreg gazda. — Összegyűjtötte az embereit, megbeszélte velük. A fiam — ugymond — ugys Pesten van, hát egyuttal az országházba is eljárhat!

És ugy lett!

— Mi is már most a titulád, fiam? kérdezte az őreg Sándor.

A fia mosolygott.

— Nem czimeres állás az apam, csak méltóság! A törvényhozői tiszttel nem jár czim.

— Hát csak méltóságod van az ország előtt? No de ez is csak valami.

De azért sehogysem tetszett, hogy a fia czimben nem emelkedett. Az őreg czimkörsárga esett. A fiát czimekkel elhalmozva szerette volna látni, az ország első helyén. A fiát! A fiát!

A jegyzőtől tudta csak meg Gyura bácsi, hogy bizony a fia most már a miniszterekkel parolázik, nekik is parancsol. Ezzel már jobban meg volt elégedve, az már valami, ha az embertől a miniszter is fél. Így akarta ő is.

Most már csak elég nagy ur a fia, ideje volna, fogyni megházasodjék. Nem élet az olyan, a melyeknek nincsen párta, magzatja. Aztán lesz utóvégre a fiának miből eltartani az asszonyt, csak uri leány legyen, czimeres, nagy házból való. De hiszen ezt ugy is tudja az ifju Sándor. Eddig is megbizott benne, ezután is megbizik.

Csak hogy a fia nem hajlott a szóra:

— Nem találtam még kedvemre valót apám! Meg aztán ráérek még!

Az nem szólt, csak lehorgasztotta a fejét. Azt szerette volna mondani, hogy: őreg ember vagyok, legalább egy unokát szeretnék térdemen ringatni. De nem mert szólni.

Szinte röstelte, hogy ilyen nagy urnak, a ki a minisztereket megtergüldözteti, ellentmondjon. Majd csak meggondolja magát a maga eszéből.

Már másodsor választották be a fiát az országházba, még mindig nem házasodott. Bántotta a nagy parasztot, hogy kivánatát nem teljesíti a fia, de csak elviselte szó nélkül.

Egyszer csak sürgöny szólítja Pestre a fiához. Aratás ideje volt, de azért ment. Ott hagyott mindent, felült a vasutra és ment a fiához.

Ágyban találta, körülötte orvosok. Az őreg megdőbölt, nem tudta mi történt. A fia oda intette az ágy mellé a székre, beszélni már alig tudott.

Meghalok apám, számomra nincs mentség! kezdte gyenge hangon, aztán mintegy elégtételül az őregnek folytatá: Urasan éltem, urasan is halok meg. Reggel megöltétek párbajban, már csak perczeim vannak hátra.

Az őreg még mindig nem tudott szöhoz jutni. Az egész rémjelenet álomnak tünt fel előtte.

A beteg hangja gyengült, de nem törődött az orvossal összeszedte utolsó erejét, magához szorította az őreg kezét és suttogva mondta:

Az író . . . asztalban . . . egy levél . . . tegye meg . . . tegye meg.

Tovább nem bírta. Vissza hanyatlott és kérdőleg nézett az apjára, mintha tovább is mondana: tegye meg, tegye meg.

Az őreg nem birt magával. Hát ez lett a vége az ő fiának, a kiért küzdött, dolgozott, a kit urrá tett. Hát ez volt minden!

Eszébe jutott a levél. Átlövesta és mindjárt nyugodtabb lett. Hát egy kivánsága mégis teljesült, hát mégis lesz valaki, a ki a fiára emlékezteti, a ki nevét viseli. Hát ezért nem házasodott, már volt egy fia; szeretett egy közönséges leányt. A levél nyugodtabbá tette. Fájt a seb, de nem sirt, nem jajgatott többé. Eltemette a fiát, aztán utána járt az akaratának.

Kezében a levéllel és fényképpel beállított a nevelőbe, hol a fiut elhelyezték. Odahozták neki a kis Kovács Gyurit, szép, eleven szemű gyerek

Gaal István Orehovicza	40 f.
Novák Iván	10 f.
Jambrovics Iván	10 f.
Kovacsics János Derzsimorecz	1 k.
Kovacsics József	10 f.
Jalsovecz Margit	20 f.
Piknajecs Melko	10 f.
Jurász Lukács	20 f.
Vidovics Lukács	10 f.
Halics Ferencz v. h. bíró Benkovecz	10 f.
Balázsekovics János	20 f.
Hrkacs Elek	20 f.
Hetman Rozália	20 f.
Hozják Ignác	20 f.
Jankovics Lázló kisbíró	10 f.
A Légrádon f. hó 13-án rendezett mulatság jövedelméből	8 k. 31 f.
Sárközy-testvérek zenekara Csákt.	4 k
Vutsák Béla Bpest	2 k.
Sezbényi Lajos	40 f.

Összesen 20 k. 14 f.

Lapunk m. számának kimutatása 1972 k. 46 f.

Az eddigi gyűjtés eredménye 1992 k. 87 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatónak közölni.

KULÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XVIII. évfolyam harmadik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Festetics Jenő** gróf ur m. hét élen zala-újvári kastélyából több heti itt tartózkodás után külföldre utazott.

— **Halálozás.** Lendvay Mátvás régebbszó-lendvai kir. járásbíró, majd ügyvéd a m. folyamán elhunyt. Alsó-Lendva közönsége, egyesületek, testületek nagy részvétellel érték örök nyugalom helyére a köztisztelő álló férfit földi maradványait. Áldás a lelkére!

akár csak az apja. Az öreg kézenfogta és a fia lakására; ott ölébe vette, vaskos kezével megsimogatta a fejét. A fiu túrta, jó gyereket.

Az öreg egy darabig csak nézte az unokáját szomorúan dörmögve:

Hát van nekem unokám, hát te vagy az én unokám! Szegegy kis árva! Se apád, se anyád! Értelmevellek, a nevemet is neked adom, a nevet neked adom. De nem leszel ur, ur leszel! Paraszt leszel kis fiam, olyan mint én. Szombá ökleivel két könyecseppent morzsolt kenyéren, aztán megcsókolta a fiut.

csak nézett, nézte azt a nagy vaskos kezűt, a kiből egyszerre megfordult a világ.

Aphorismák.

sem látjuk a hegyet alulról oly magasnak, mint a hegyet alulról látjuk a hegyről. Így vagyunk mi emberek is. Látjuk a magasabb rangú annyira fölényesen, mint a mennyire kicsinek tartjuk őt.

Barhárból nem lehet olyan izletes levessé válni, hogy légy izetlenné ne tehetné.

— **Hivatalos látogatás.** Soós Pongrácz nagy-kanisai anyakönyvi felügyelő f. hó 12-én Szalmay József járási szolgabíró kíséretében meglátogatta a dráva-vásárhelyi dráva-csányi, vízi-szent-györgyi és felső-mihályfalvai anyakönyvi hivatalokat.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hajabács Iván helybeli áll. polg. iskolai tanítót a balatonfüredi áll. felső-népiszkolához az XI. fizetési osztályba segéd-tanítónak nevezte ki.

— **Athelyezés és kinevezés.** A cs. kir. szab. déli vaspálya társaság igazgatósága Politzer Adolf ellenőrt, ki a helybeli állomáson mint hivatalnok már 16 éve működött, állomásfőnöki minőségben Nyékre áthelyezte. — Polgár József ellenőrt, ki szintén huzamosabb ideig volt állomásunkon, Nyékről Székesfehérvárra áthelyezte és kinevezte állónökké.

— **Athelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Podluzsányi Gizella kunosvágási és Barla Vilma perlaki, Szabó János és Szabóné Kuszlik Laura mezőlaborczi meg Csizmesija János és Csizmesijáné Berki Erzsébet perlaki áll. el. iskolai tanítókat, illetőleg tanítónőket kölcsönösen áthelyezte. — Boldizsár Béla és Boldizsárné Hány Gizella perlaki áll. el. iskolai tanítót, illetve tanítónőt pedig jelen minőségükben a zólyomi állami elemi népiszkolához helyezte át.

— **Fővigyázói kinevezés.** A zala-eger-szegi m. kir. pénzügyigazgatóság Illés István stridói pénzügyőri vigyázót fővigyázóvá nevezte ki.

— **Az általános koronaszámítás.** A koronaszámítás, bár kötelező hivatalosan, mégsem ment át a közhasználatba, mert a forint-számításhoz szokott közönség kezén a régi pénznekem is forogtak. Az őszre azonban már általánossá lesz a koronaszámítás, mert szeptemberig bevonják a még forgalomban levő forintosokat, körülbelül 90 millió darabot. Elnöki ekkorra az 5 forintos bankjegy is, amelynek helyét elfoglalja a tizkoronás bankjegy, amelyből 164 millió korona értékű kerül az őszre forgalomba. Miután pedig nem lesz többé forintos érték, lassankint kikopik a köztudatból a forintos számítás is, s általánossá lesz a koronaszámítás.

— **Athelyezések.** Weisz Márton mura-szerdahelyi vasuti előjáró Túrjére, Tokoli József belévi vasuti előjáró pedig Mura-Szerdahelyre helyeztetett át — Sima Ferencz pénzügyőri szemlész Bellatinczra, Vajda Imre nagy-kanisai szemlész pedig Stridóra lett áthelyezve. — Szerpák Ferencz helybeli és Klein Rezső stridói csendőrök kölcsönösen áthelyeztetettek.

— **Anyakönyvi kimutatás.** A dr-csányi anyakönyvi kerületben a f. év első felében 40 születés, 25 halálozás és 10 házasságkötés történt; a beliczai kerületben pedig 30 születés, 40 halálozás és 22 házasságkötés volt.

— **A perlaki m. kir. áll. elemi fiu- és leány, gazdasági ismétlő iskolák és kisdedovodák f. tanévi értesítőjéből,** melyet Tóth Sándor igazgató-tanító közöl, kitűnik, hogy az elemi népiszkolába beiratott 279 fiu és 255 leány. A gazdasági ismétlő iskolába 115 fiu és 115 leány. Az I. áll. kisdedovodába 25 fiu, 42 leány, a II. áll. kisdedovodába 34 fiu, 37 leány, a D. K. E. kisdedovodájába 37 fiu, 49 leány. A közs. iparostanoncziskolába 43 tanuló. Perlak községben tehát a lefolyt tanévben 1034 tanköteles nyert oktatást. A tanítótestület 10 rendes tanítóból,

1 hitoktatóból és 3 kisdedovónóból áll. A folyó tanévben — tekintettel a kisdedek nagy számára — szerveztetett a II. áll. kisdedovoda. A tanítótestületben változás nem történt. A »Szegény tanulókat segélyező egyesület«, melyet a testület 3 tagja vezetett, e tanév őszén 94 pár csizmával segélyezte a szegény tanulókat; az egyesület tőkéje 777 k. 20 f. A »Jókai-alap« 265 k. 93 f.-ből áll. Az intézet könyvtára több értékes művel gyarapodott. Az iskola vagyona: ingatlanokban 55000 kor., felszerelésben 9847 k. 29 f. A faiskola — melynek kezelője Tóth Sándor — nemcsak Muraköz, de a vármegye egyik legrendezettebb, legszebb faiskolája, állománya oltvány és alanyban 10,000 drb. A jövő tanév szept. 6-án kezdődik. A beiratások szeptember hó 1—4-ig eszközöltek.

— **A légrádi. jul. hó 13-án rendezett mulatság** tiszta jövedelméből a rendező-bizottság 16 koronát a légrádi izr. imaház tartozására, 8 koronát a Vörösmarty-szoborra és 8 kor. 31 fillért a Zrinyi-emlékre fordított.

— **Testi sértés.** Bencsics Mari I. hegykerület Sprinczhegyi lakos f. hó 4-én szomszédja, Hadelá József az ő birtokán levő fűvet kaszálni akarván, hogy ő ezt megakadályozza, sarlójával odament, hogy learassa; ebből aztán oly szóváltás keletkezett, hogy Hadelá József egy darab hasábfával Bencsics Marira rátámadt s úgy elverte, hogy az orvosi látletel szerint 8 napig tartó sérülést okozott, míg ellenben Bencsics Mari Hadelán a kezében levő sarlóval védekezés közben szintén 8—20 napig tartó testi sértést ejtett.

— **Tyuktolvaj.** Magdalencs Katalin szászkői lakosnak nagyon fájt a foga tyukhusra, mert f. hó 6-án éjjel Kajnik József szászkői lakos kárára záratlan tyukketreczéből 10 drb tyukot 6 k. 50 f. értékben ellopott. A tolvaj nő a helybeli kir. járásbírósnál feljelentett.

— **Lopás.** Barát Iván mura-szerdahelyi illetőségű család f. hó 7-én virradóra Avár Ferdinánd és társainak Zrinyifalva határában, a Dráva folyamon levő zárt hajóalmából a kompon történt bemászás útján, összesen 23 k. 60 f. értékű kukoriczát lopott el, s azt Pápa Augusztn Dráva hidi korcsmárosnak adta el. A csendőrség járőre a kukoriczatolvajt elcsípte, a korcsmárost pedig mint orgazdát a bíróságnak feljelentette.

— **Agyonsújtotta a villám.** F. hó 13-án délután a dráva-vásárhelyi határában levő topolyei dűlőben fekvő szántóföldre indult dolgozni Topoloyák János és neje, valamint napszámosuk, Saffarics Györgyné szül. Novák Rozália asszony dráva-vásárhelyi lakosok. Délután fél 3 óra tájban erős vihar kerekedett fel, mi okból mindhármán egymáshoz közvetlenül közel állva egy fa alá menekültek, a midőn egyszerre a villám lecsapott s a napszámosné, Saffarics Györgynét agyonsújtotta.

— **Jégeső.** Folyó hó 14-én a délutáni órákban Vizi-Szt-Györgyön kukoriczasszony nagyságu jég esett, mely 20 percig tartott azonban kárt e helyen nem tett. A vészterhes felhők annál nagyobb kárt okoztak Alsó-Domboron és környékén, itt az összes mezei veteményeket olyannyira tönkretette a jég, hogy a földmivelő népnek alig lesz ősszel mit betakarítania.

Felolvas szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és lapatlajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischer Filipova, kam se predplate i obznane pošiljau.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučiljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broj: koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Povanje repe.

Na onih mestah i okolicalah, gde ga ne puno krme, jako je dobra krma okrugla repa. Ova kak vnogo nezahteva, ravno tak je jako dobra biljina, jer marhi. ovcam pak i svinjam je jako dobra hrana.

Okrugla repa ili kak nju zoveju strništna repa pesnata, rahu zemlju, koja je vu dobroj jakosti i dosta mokra, zahteva; vu kojim slučaju veliki i lépi plod da. Ali ne samo na takvoj, nego i na srednje vezanoj, pak ako dosta jakosti dobi na vezanoj (zilavoj) zemlji lépo raste.

Vréme sétve na kraj juliuša ili pak na početak augustuša opadne. Sème njoj je jako drobno, pak zato na jeden kat. mekotu je dosta 1 ili 2 i pol klgr. moći nju je i sa rukom širom sejati, ali je bolje, ako nju vu red sėjamo, za to je potrebna mašina za sejati.

Ako je slaba zemlja, onda je dobro malo gnojiti, kaj jako donese svojega ploda. Ali to je vu vremenu zétve jako težko, zato je najbolje, ako nju vu dobru zemlju sejamo.

Napriliku pšenica, ječmen i grahorka sa zobjom su redovito vu takvoj zemlji bile, koja je dobro gnojena, zato je za ovimi, ili pak na deteličnim strnišču dobro sejati. Zemlja mora dobro prašena biti, zato nju je pred sėjvom dobro treba braniti. Sème takaj naj

gliboko ne dojde vu zemlju, pak zato, ako sa rukom sėjamo, je najbolše samo sa trnjem povlačiti.

Sveskupa, kaj imamo posla sa njom je, da nju jeden krat okopamo. Da bude lepše rasla, je treba nju na 20—30 cm. dalečine prerediti.

Ako nju na zimu hoćemo držati, je treba dosta skrbi na nju obrnuti, jer se lahko kvari. Kak smo nju vu pobrali, nju dobro moramo posušiti, zemlju doli zčistiti i ako je dobro suha, onda cimu kak točér na 2 cm, odrežimo vu. pak luknju posipljimo s prahom. Zatem nju vu jeden kup dñemo na 1 m. širine. Pri tem moramo paziti, da vu odrezana stran svigdar naj gori stoji. Zatem nju sa slamom pokrijemo i na severnoj strani na 70 cm., a na južnoj strani pak na 50 cm zemlju namećemo na nju. Med zemljom iz kuruzinja luknje napravimo, da izparivanje vu more oditi.

Na jednoj kat. mekoti 100 metercentov repe zraste, osobito pak onda, ako je zemlja sa kaliumom dosta obvidjena.

Svikak je dobro plodjenje repe, jer tak onda moremo iz jedne zemlie na jedno leto dva plode vzeti. Ako v redu obdelavamo zemlju, se nemremo bojati, da bi nju na nikaj deli. Još sa hasnom hodi to, jer se zemlja opraší, a vnogo dračovog séména pak po-

gine, te se tak zemlja čisti. Na zadnje pak, kak smo repu pobrali, dobro spreorjimo zemlju, za protulétnu sétvu.

Hajdinu je takaj moći vu takovu zemlju sejati, pak se i ona dosta zplati.

— F. —

Spomenik Zrinyiev.

Vu denešnjim broju naših novin su izkazani dari skup pobrani vu občini: Podbreszt, Vullária, Jurcsevecz, Orehovicza, Derszimorecz, Benkovecz. Na dalje denes su izkazani dohodek jedne zabave vu Legradu i dari više stanovnikah Čakovca.

Lépa hvalja svim darovnikom!

Dvadeseti izkaz.

Holics Antal	Podbreszt	10 f.
Holics János	»	10 f.
Kogán Iván	Vulária	4 f.
Kogán Mari	»	4 f.
Pintárics István	»	4 f.
Jámbrovics Mihály	»	4 f.
Turk Mihály	»	6 f.
Komes Mari	»	4 f.
Obáedics Remos	»	4 f.
Skvorcz Ferencz	»	2 f.
Illapcsics András	»	4 f.
Mihályovics Márk	»	36 f.

Z A B A V A

Bog pošće svoje na razni način.

Godine 1848, 31-a oktobra je knez Windischgrätz sa svojom vojskom unišél u varaš Beč, pak ako su i previdljiviji bećani već uvideli, da je bolje neproliviti se vojski, već se predati, bilo je ipak dosta fanatike-rah, osobito med mlademi ljudí, koji su jedan drugoga na odpor brkali tak, da su pri burghthoru pričeli na vojsku pucati. Dakako, da je to bilo baš bedasto, jer tim su obladajuć vojsku samo tim više razjarili a svoj položaj tim težji učinili.

Bubnji su pričeli bubnjati, trompete trompetati a pod rućanjem kanonah se je pričel ves varaš stepati. Ulice su se napunile soldati i samo se je čul krič i javkanje umirajućih a hurah vikanje obladajuće vojske. Kuće su pričele goreti a zdvojni revolucionari, sad obladani bećani, biežali su sim tam te se sakrivali, koji su malo prije na vojsku pucali.

Kakti preplašeni zajec biežal je jedan mladić za vugel jedne kuće na Leimgrube te je još za vrieme zniknul pod vratí jedne kuće, njegoví progonitelji od ciesarske vojske sledili su ga uzastopce. Taj biežeći mladić

moral je u toj kući dobro sve poznati, jer on je kakti bez duše biežal po tmičnih štegang gore do tretjega kata, gde je pred vratí jedne siromaške sobe postal te u stan gumbara Frana Gregor-a banul.

»Majstor Gregor, vi me morate skriti!« veli ves zasopljen.

»Fritz — gospon Dorn — Bože moj, to je strašno!« — kriknu majstor i majstorica zajedno te pucaju rukami nad glavami, a mladić u revolucionarnoj uniformi stoji pred njimi izbuljenimi očmi, drhtajuć na cielom tielu, da bi čoviek mogel misliti, ov čas će pasti na zemlju.

Već su se čuli jaki glosi i žven sabljah i ostrugah po štegang.

»Hitro — za volju božju, imate li kakov ormar?« — proší mladić.

Majstor ga hitro porine drhćućom rukom u veliki ormar, vrata zatvori i ključ metne u žep.

U tom hipu već su u sobi soldati, koji osorno pitaju, jeli nije sim jedan dijak pobegél, koj je pri burghthoru stal med revolucionarci?

»Nije« — odgovori majstor, dočim je pri tom mu srdce pričelo tak naglo kucati, da je mislil, ovi to moraju čuti.

I opet nahrupí hrpa soldatah, da je so-

bica već bila samih soldatah puna. »On mora ovde biti, preišćite sve kute!« — krikne njihov vođa. — »Otvorite ovoga ormara — gde je ključ?«

Majstor Gregor je sad već videl onu strahotu, koja bude došla, te je već bil blizu u omiljavicu pasti, jer ne samo, da je smrt sigurna sakritomu u ormaru dijaku, već ni tjeja, koj ga je sakril nećeka nikaj boljega. U tom hipu najvećše pogibelji zavikne jedan soldat vani, koj je po štegang iz na hižja dole došel: »Oblok nahizja je odprl, on je svikak čez njega na susedov krov skočil, pak je vu krovovih dalje odbiežal. I odmah se svi dignu te za novo odkritim tragom odbieže, ni se više za gumbarov zatvoreni ormar nikaj brinuli nisu.

Kad je već duže vriemena prošlo, te je bilo sigurno, da se progonitelji više povrnuli nebudu, izide dijak bled kak stiena iz ormara. »Oh majstor, kolike zahvalnosti sam vam dužan!« — veli med suzami drhćućim glasom dijak.

»Meni nisu gospon Dorn nikakove zahvalnosti dužni!« — odgovori stari gumbar Gregor — »ali kaj bi njihova pokojna mati rekla, da je to danas doživela?«

Mladić obori oči u zemlju i reče po tiho: »Ako sad živu glavu sretno iznesem —

Jankovics Lukács	Jurcsevecz	20 f.
Bekaj Luács	»	20 f.
Jankovics Pál	»	20 f.
Kollonázi János	»	20 f.
Králcs Iván	»	8 f.
Jankovics Ferencz	»	20 f.
Jankovics Lenard	»	20 f.
Loncárics Mari	»	10 f.
Jankovics József	»	10 f.
Gaál István	Orehovicza	40 f.
Novák Iván	»	10 f.
Jámbovics Iván	»	10 f.
Kovácsics János	Derzsimarecz	1 k.
Kovácsics József	»	10 f.
Jálsovecz Margit	»	20 f.
Piknájecs Melko	»	10 f.
Jurász Lukács	»	20 f.
Vidovics Lukács	»	10 f.
Halics Ferencz birov	Benkovecz	10 f.
Balázskovics János	»	20 f.
Hrkács Elek	»	20 f.
Herman Rozália	»	20 f.
Hozják Ignác mali birov	»	20 f.
Jankovics Izidor	»	10 f.
Dohodek 13-ga o. m. v. u Legradu obdržane zabave		8 k. 31 f.
Člani mužaške bande Sárközya		
Csaktornya		4 k.
Vucsák Békla		2 k.
Szebényi Lajos		40 f.
Ukupno		20 k. 41 f.
Izkaz prošloga broja 1972 k. 46 f.		
Sveskupa 1992 k. 87 f.		

Dvadeset i prvi izkaz bude sledil v sledećim broju naših novin.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu tretjim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Naredba od pasušov.

Minister poljodelavskih poslov je sledeću naredbu dal vun: Svim varmegijskim podžupanom i upravno vlastnimi pravami

tak sam se u ovoj strašnoj uri zagovoril — tak hoću moje juridičke nauke pretrgnuti i materinu želju izpuniti.

»Kaj, — oni gospon Dorn hoću svećenikom postati?« — zapita ga hito stari Gregor. — »Nije njim mozbit smrtna stiska u hipu, dok su bili u ormaru, ov zagovor narinula?«

»Nije, nije, majstor — nebojte se, ja ostajem pri tom kaj sam rekel.«

* * *

Fridrich Dorn bil je sin nieke školničke udove. Ta dobra mati si je od ustah vtrgavala, samo da si more sina školati, te je celo svoje ufanje imala u toj jedinjoj misli, da bude njezin Fritz danas sutra svećenik. Fritz je bil u gymnaziumu vrlo dobar dijak, te se je bilo moći nadjati, da će se materina želja izpuniti.

Majstor Gregor, gumbar, bil je zemljak gospodje Dorn, pak jer su obodva u istoj ulici stanovili, dohadjali su često skupa. Kada je pako ta školnička udova zbetežala, zavzeli su se zemljaki gumbari za nju, žena Gregora ju je u njezinjoj bolesti pohadjala i dvorila, kak da joj je sestra. Još na smrtnoj postelji je ta pobožna žena o svećenićkim stališu svoga sina sanjala, a umirajuća

varašov večju: Opet su na znanje došli takovi slućaji, da su passuši ne dobro bili napisani, ili pak je pismo ne bilo moći čitati te se tak za na passuša zapisane živine nije moglo znati, jeli su prave ili ne. Jer pak je cilj passušu vu prvim redu to, da odkud zhadja živina i da se na nju spadajući svi dodatki zeznaju, zato poleg 1888 ljetne 4000 br. naredbe 18 §-a se pozivljeju svi oni, koji passuše (marvinske liste) pišeju, da ove naj tak napraviju, kaj budu ovi svojemu cilju svigdar mogli dosta vćiniti. — Ravno tak je minister poljodelavskih poslov odredil, da za one telice i pajčke, kak takaj za cecatne ovce i koze je, ako se na cugu peljaju za zaklati, ne treba sa živinskim lećnikom dati pregledati. Samo na passušu mora biti, da su za zaklati. S ovim passušom onda dalje ne moći dati napraviti drugoga passuša. Na kojim passušu nebi to bilo zapisano, one cecatne živine se moraju dati pregledati sa živinskim doktorom.

Na smrt obsudjeni huszár.

Matunek József huszár, gdo je pri huszárskim regimentu vu Nyiregyháza kakti prosti soldat služil, je prošle jeseni prilikom vezbe vorschritwidrig si sel na konja. Szabados András stražmešter se je nato jako rasrdil, sa palicom ga je jako buhal po obrazu i šinjaku. Soldata je to tak bantovalo, da je taki sablju zgrabil i zasekel vu stražmeštera. Zbog toga ga je soldački sud na smrt obsudil. Prilikom iztrage se je zeznalo, da je stražmešter nemilosivno postupal sa dećkom, pak zato su i njega odsudili. Zvezde je zgubi! i zvun toga je osem mesecov tezkoga rešta dobil. Matuneka su već pripravljali na smrt, da ga strliju, kad je došlo pomitovanje od kra'ja. Soldački sud se je opet skup spravil i jer je i stražmešter krivec, su soldata samo na poldrugo leto vu rešt obsudili.

Jeden muž, tri žene.

Parizko redarstvo je ove dane jednoga Mané zvanoga vužara prijelo, koj je više tabinah napravil. Prilikom sudjenja su onda i kakjkave njegove krivnje na svetlo dosle. Tak i to, da se je pod tréma ljetmi već tri-

put oženil, bez toga, da bi mu koja žena vumrla. Svigdar je folišno ime povedal, gda se je zdaval. Mane je sada rekel pred sudom na veliki sméh onih, koji su čuli, da bi se bil i četvrti put oženil, ako ga nebi zbog tatbine prijeli. Mané je zbog tatbine i zbog trih ženitbah na dve ljeta rešta dobil.

Svečanosti po žetvi.

Još 1899-ga je minister poljodelavkih poslov pozval gazde, da obdržiju negdašnje, ali sada već najviše neodržane svečanosti po žetvi. Stém je hotel postiči, da srdce težaka bliže dojde k srdcu gazde. Sada je minister opet poziv poslal vun, vu kojim med vnuogimi i to veli: »Sa veseljem vidim, da moj poziv nije bil bez hasna, vnuog je bilo onih gazdov broj koji, su po srećno savršeni delu svečanost držali. Dobro bi bilo, da bi svaki gazda tak vćinil. Takva svečanost bliže donese srdca jedno k drugomu. Siguren sam, da budu mene razmeli naši gazdi i vu najviše mestah budu se opet takove svečanosti držale...« Iz vnuogh mestah je javleno, da su rado primili reći ministra i tak se vidi da budu se na širje držale te svečanosti.

Viber.

O. m. 12-ga po poldan ob 5 vuri je veliki viher bil vu Keszthelyu. Sa štuki su strelali te tak otdirali oblake prama Balaton-Edericsu, gde je zbog toga veliki dežd i tuća bila. Tuća je na nikaj dela gorice. Viher je tak veliki bil, da je s korenjem trgval vun drevje — Vu subotu je takaj se oblak rezdrpil blizu Soprona. I tam je na nikaj del gorice viher i tuća. Ali i vu žitu je vnuog kvara napravil, koje još gori stoji.

Folišne banjke.

Jednu celu trupu, koja je folišne banjke delala, je prijelo žandarstvo vu Török Becse varašu. Od zdavnja su već sumnju imali tam na Gottler Péter bez dela klobasičara, gdo je prije fiškaliuški pisar bil. Gottler, akoprem nikakvo delo nije imel, ipak je navěk vu ošteriah bil i vnuoguput je rekel, da za nekoje vrème bude više stotinah birkah kupil, kilo bude po 10 krajcari daval, pak bude

društva, koje burlači i svikam dospe, a ne pako mirnoga, koje iz jedne ulice niti u drugu nedođe.

Dugo vriemena je majstor probel Fritza od tog bućećeg i surovog života liepemi riećmi odvrvniti, on je to hotel njegovoj pokojnoj materi za volju učiniti, pak onda i za to, jer je mislil, da bu Fritz već jedan krat toga svega sit, ali to je bilo sve badava, Fritz je padal sve dublje i dublje u pogubni forgov, pak kad je majstor Gregor videl, da su njegove opomene sve badava, onda mu je bilo baš drago, kad se je Fritz jednog dana iz nenada od njega odesil.

Već onda je u glavah bećanskih kipelo, a bilo je tu i poslanikah od drugod, koji su potajno narod bunili na ustanak. Fritz je bil med onimi, koji su se bunili, on se je svum svojom mladenašćum vatrenošću hitil u forgov politike, te je bil jedan od najglasnijih vikaćah proti vladi te je i njegovo ime već stalo med onimi na listini, koji se imadu staviti pred ratni sud.

Već preko dva lieta nije ga bilo u kući majstora Gregora, dok sad u smrtnoj stiski nije se tam utekel i mi smo videli, kak je težkom mukom i slućajem izbiegel sigurnoj smrti.

U večer istoga dana odsulal se je Fritz

koja trupa iz 13
stoj. I mašinu su našli pri Jozsimovics Petru u Török-Becsi. 14 stotinkah su napravili od sada. Znamenito je, da se je Gottler sa tém branil, da je vu prsih betežen, delati nije mogel, pak se je zato vu to pustil. Najveksa zaslužba, da su krivci vlovijeni, je Szűcs János zandarskog stražmeštera vu Török-Becsi.

Pod cugom.

Velika nesreća je postigla o. m. 15-ga Beidelbek Tamás 34 ljet staroga težaka na kelenföldskim banhofu. Med šinjami je delal, kad je spazil, da dojde snelcug. Taki je med druge dvé šinje skočil, ali na svoju nesreću nije spazil, da osobni cug ide pred njega. Pod kotače je došel, ovi su mu obvede noge odrezali. Sada je vu špitalu.

Kokoš je vkrala.

Magdalenics Katalin iz Szászkb občine je jako bila gladna na kokošnju pečenku, jer je o. m. 6-ga iz kotca Kojnik Józsefa 10 kokoših vkrala, koje su sveskog 6. 50 kor. vrédne. Ali su ju prijeli, pak prijavili sudu.

Tuča.

O. m. 14-ga je velika tuća bila vu Al-só-Domboru občini i vu okolici. Sve sêve je jako na nikaj led led, da budu malo meli vu jesen ljudi nutri spravljeni.

Stréla nje je vudrila.

O. m. 13-ga po poldan su se težki oblaki rivali nad okolicu Dráva-Vásárhely občine. Na »Topolje« zvanom polju su delali tri ljudi Topoljak János i njegova žena, kak takaj Sáfárics Györgya žena rođena Novak Rozália. Kak se je viher približaval, te je jako počelo gmeti su i oni pobegli pod jedno drévo ali na svoju nesreću. Na jednokrat se je jako blisnulo i strela je pod on hrast vudrila, gde su tri ljudi stali. Sáfárics

kakti drotar preoblečeni, koju opravu mu je majstor Gregor od nekud priskrbel, iz varaša, te je med mnogemi neprilikami i pogibelji lošel od švajcarske granice, progonitelji su nu više krat bili u tragu, ali nekak je sret-o svaki krat im zmaknul i prešel granicu ustrije.

* * *

Ves satrt na tielu i duši od straha i rujanosti, prispel je konačno u Francezku, e bez krajcara novac, gladan i bolestan je prijet u jedan jezuitski kolegijum. Više linah nije majstor Gregor o njem nikaj i već su Gregorovi za stalno držali, da begde umrl; kad na jedan krat dobe pošlist sa mnogo poštanskimi štempli.

Kada majstor Gregor list otvori i pogopodpis, samo se začudi i nemre rieči povoriti. Podpisan pako je bil P. Frededorn iz missionarske štacije patrov jezuku Madagaskaru.

»Fritz! — Jeli moguće! On dakle ži — zakriče Gregorovi jednoglasno, i sačme majstor Gregor lista četi, koj je sta dugi, te su mu se pod čitanjem e krat zasuzile.

onajprije je sadanji jezuita Fritz opi- je nevojle u biegu od godine 1848. i kak je milostju Bl. Device Marije prispel u Francezku. Zatim pripovieda n školanju u jezuitskom kolegiju, a opisuje svoje zaredjenje za sveče-

je opet jedna pelda, ka dak se pripeti nesreća, da prilikom grmljavice pod drvo stanemo. Kuliko i kuliko se takvih dogodjajov čita. Malo dête, kak već vu školu dojde, mu od toga povedaju, ali zabadav. Naš puk si neda dopovedati, prije bi verovali, kakovoj staroj babi, kak navučitelju. Ovo nam je takaj jedna takva pelda. Dajmo si dopovedati, kaj nam spametni ljudi veliju, tak onda nebudemo tuliko put nesrećni.

Zbog trave su se posvadili.

Za malo trave su išli vu kečku jeden drugomu Bencics Mari i Hodela József iz I. Distriktaša. Jeden je zdrevom a drugi pak srpom branil svoj juš. Vezda obedva ležiju betežni i čuvljeju, kaj je jeden od drugoga dobil.

Tatbina.

Barát Mihály sluga je o. m. 7-ga vu jutro iz Avar Ferdinandovog melina poleg Zrinyifalve na Dravi za 23 kor. 60 fill. vrédnosti kuruze vkral i ovu prodal Pápa Augustinu ošteriašu pri mostu. Žandari su krivca prijeli, a ošteriaša pak prijavili sudu.

Računanje vu korunah.

Računanje vu korunah, akoprem je zapovedano sudbeno, ipak vuogi još vu forintah računaju. Ali vu jesen bude občinito računaju vu korunah, jer do septembra budu nutri potegnuli sve stare peneze, koji su još vu prometu po priliki 90 millionov. Minula bude onda i petača i na mesto nje budu 10 korunaste banjke, iz kojih 164 millionov korun dojde na jesen vu promet. Jer pak više nebude onda forintov, dakle ljudi već niti nebudu računali vu forintah, nego vu korunah.

Nesreća na jednim marofu.

Velika nesreća se je pripetila o. m. 15-ga na Mazurics puztli poleg Felső-Bácska občine, gde su žito mlátili sa mašinom. Ma-

nika i svoju prvu sv. mešu. Dok ovo opisuje, veli: »Bilo mi je, kak da vidim duha moje drage pokojne matere, kak nad oltarom lebd i mene blagoslova.«

Nadalje piše: »A sada sam po mojih predpostavljanih odredjen za missionara u Afriku te moje srcece obuzima neizmerna radost radi ove sreće, jer sad se mogu nadati, da težkocami mojega napornoga zvanja, barem koj diel mojih mladenackih griehah izbrišem. Budite mi tomu mojemu poduzetju vašemi molitvami na pomoć.«

»Bog ga je poiskal i našel«, — veli žena Gregorova i sklopi ruke. — »Oh da je to njegova dobra mati mogla još doživeti!« Majstor Gregor je samo kinnul glavom a suze su padale na u ruki držeći papir.

Od vriemena do vriemena su još i potlam dohadjali takovi listi iz Madagaskara na majstora Gregora, koj se je skupa sa svojom ženom nad njimi osobito veselil.

Majstor Gregor i njegova žena već su više godinah u vekivečni mir prešli, te ih nema više med živimi, ali pater Friderik služi još uvijek svojemu uzvišenomu svetomu zvanju u Afriki neutrudivom marljivostju, ali ga za to poslie preseljenja na drugi svet onde čeka za njegovo dielovanje vekivečna plaća, kakovu Zveličitelj podieluje svojim viernim svećenikom a poimence pako hrabrim širiteljem svete viere, missionarom.

Kollay Em.

na marof, je ob 2 vurah vu jutro nê mogel k mašini stati, pak su zato jednoga biroša poslali, da zakuri. Ob 5 vuri je i mašinita išel vun, da natira mašinu. Kak je na kazalo gledal, kuliko je sape nutri, je ovo jako malo kazalo, akoprem je sapa svepoved od velike sile već vun išla. Zapovedal je zato, da naj još bolje kuriju, a on pak je na mašinu išel, da nekaj popravi. Dok je on tak posluval, se je čela mašina širom razpočila i njega, biroša, koj je kuril i drugih četiri čovekah osmrtila. Iztraga je znasla, da je zrok nesreći bilo, kaj se je zaphalo kazalo, te tak nê moglo kazati.

Nekaj za kratek čas.

I tak je dobro.

Šoštár Czapar se je jako razsrdil na svojega navučnika (inoša), pak je zgrabil jednu čizmu, koja je poleg njega stala, ter ju je za njim hotel hititi. Ali čizma na nesreću nije v hrbel navučnika odletela, nego v v nos majstrice, koja je ravno onda stupila nutri v radionicu. Srdito veli na to majster: »No, pak je i tak dobro.«

Peter je jako hmanji bil, pak ga mati njegova spota, da je svoju sestricu nabuhal. — Samo si premisli ti zločestoča, kak moreš tak grobi biti prama svoji sestri, kaj pak či bi vmrla, kaj bi onda napravil?

— Hm! — veli Peter — kaj bi napravil, bi si oblekel nove hlače na njezin sprevod.

Nesrećen.

Rečite prosim — zapita jeden putnik drugoga — što je to, koja poleg vas sedi — može biti punica? — A ne prosim — odgovori zapitani — to mi je moja žena, ali niti za jeden las nije bolša od punice.

Tolnač.

Betežnik: Gospodin doktor, ja sem s njimi bormes niti najmenje ne zadovoljen, im nije onda čuda, ako se svi njivi betežniki na njih tužiju.

Doktor: Vu tem si jako lahko pomorete. Idite k živinskomu doktoru, njegove betežnike još nišči nije čul se tužiti.

Ako je punica betežna.

Doktor: Dragi moj prijatelj, nije dobro, njuvoj betežnici se je na huje obrnulo.

Zet: Koga v... a! im vre znam nebudu ozdravila.

Polzlice.

Nekoji doktor naredi svojemu betežniku, da vu svakoj vuri ima za pol žlice nutri zeti vručtvu.

Drugi den dojde opet doktor, da vidi, kaj dela njegov betežnik. A on se najbolje trudil sa jednum žlicum, koju je žagal i rašporil.

— Kaj delate? — pita doktor svoga betežnika, koj je od truda i od znoja sav črleni bil.

— Z rašporil sem na polovicu žlicu — odgovori za pitani — jer su mi sve na polovicu žlice zapovedali nutri zeti.

Majster Ferencz.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

2811. tk. 1901.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy dr. Kemény Fülöp végrehajtó perlaki lakosnak Musztács Flórián szent-máriai lakos végrehajtást szenvedő eleni végreh. ügyében 251 k. 34 f. tőke, ennek 1895. októb. 21-től járó 8% kamatai, a lejárt kamatok 8% késedelmi kamatai, 68 k. 30 f. eddigi, 18 k. árverés kérvényi költség kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvszék perlaki kir. jbiróság területén fekvő szt.-máriai 882. szljkvben felvett 198/a. hrsz. ingattal 800 kor. kikiáltási árban mint becárban az

**1901. évi auguszt. hó 16. napján
d. e. 10 órákor**

Szt.-Mária község háznál dr. Kemény Fülöp ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladati fog. 998

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.
Perlakon, 1900. május hó 17-én.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandózz elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Kik galandférégen és gyomorbagban szenvednek.

Pántlikagiliszta fejestől,
a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtják. Ezen kifüő gyógy szer fájdalom nélkül gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszta féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldéssel. **A pántlikagiliszta tünetei a következők:** Az arcz halványvárossá, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, besoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emészthetlenség,

étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbőfőzés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuro, szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beadló-főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajlása.

Egyedül valódi kapható: **SCHWEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resicán, Fő-utca 55. (Délungy. orsz.)

Árverési hirdetmény.

Jurcsevecz község előljárósága ezennel közhirrre teszi, hogy a községi

KORCSMAHÁZ

3 évre, 1901. évi augusztus hó 11. napján délután 2 órákor a községbiró háznál nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.
Jurcseveczen, 1901. július 15-én.

Bartal György

jegyző.

999 1—2

Jankovics Lénárd

bíró.

Ki lakását **poloskától** tökéletesen s biztosan megakarja szabadítani, az használja

Kartmann és Mittler Bécs „100 arany rovarpor“-ját
mely 50 év óta a legnagyobb sikerrel használtatik.

Bolhák, konyhabogarak, legyek stb.
férgek kiirtására legbiztosab szer a

Kartmann és Mittler-féle „Unikum“ rovarpor
üvegekben és szórólapdában.

Főraktár: Strahia Testvéreknel Csáktornyan.

Csak akkor valódi ha az üveg ezen védjeggyel van ellátva.

Törvényesen védve.

Kiadó üzlethelyiség.

Csáktornyan, főtéren a nagy tőzsde melletti üzlethelyiség kiadó.

Bővebbet

Jfj. Neumann Miksánál.

Dr. Hidvégi Miksa

ügyvéd

irodáját Csáktornyan

a Deák-utczában (Ivaicsics-féle házban)

megnyitotta.

Dr. Hidvégi Miksa

fiškalius

je kancellariju vu Čakovcu

vu Deák-vulici (vu Ivaicsics-ovi hiži)

o d p r i.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy utóajánlatot tevő Ivkó János stridói lakos és a csáktornyai takarékpénztár r. l. végrehajtónak Kolman József és Lovrecz József végrehajtást szenvedők elleni 538 k. tőkekövetelés és jár. iránti vjhajlási ügyében a n.-kanizsai kir. törvszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő Kozlovcsákban fekvő hegykerületi 200 sztkvb. A7398/a. hrsz. 17. sz. ház, udvartér, kert, legelő és erdő 4 hold területtel 1776 korona 50 f. becsárban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1901. évi július hó 27. napján délelőtt 10 órákor

a II. hegykerületi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni. 996

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság
Csáktornyan, 1901. május hó 31-én.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kemény Fülöp perlaki lakos végrehajtónak Glád György m.-csányi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajt. ügyében 26 k. 50 l. lőke, ennek 1901. évi január hó 19-ától járó 5% kamatai, 11 k. 50 f. eddigi, 11 kor. árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a mura-csányi 1038. sztkvb. felvett 706/1. hrsz. ingatlan a vegrh. törv. 156. §-a alapján egészben 24 k.; az u. a. tjkvben felvett 706/3. hrsz. ingatlan u. a. törv. alapján egészben 86 k.; az u. a. 3331. sztkvben felvett 3045/4. hrsz. ingatlan 85 kor.; az u. o. 3334. sztkvben felvett 4769/b. hrsz. ingatlan 58 k.; az u. tjkvben felvett 1498/a. hrsz. ingatlan 57 kor. kikiáltási árban mint becsárban az

1901. évi aug. hó 14. napján
d. e. 10 órákor

Mura-Csány község házában dr. Kemény Fülöp ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek. 997

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság
Perlakon, 1901. május 17-án.

Árlejtési hirdetmény.

Szoboticza község előljárósága közhírré teszi, hogy az építendő községi pástorház felépítésére, és pedig:

- 1) kőműves munkára 200 kor.
- 2) asztalos " 160 "
- 3) ács " 120 "

irányoztatott elő.

A fent említett munkálatok biztosítása céljából 1901. évi július hó 28. napján délután 2 órákor a községbíró házában árlejtés hirdetetik.

A részletes feltételek a községi előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Szoboticzán 1901. júl. 13-án.

Bartal György
jegyző.

Goricsánecz István
bíró.

Oglas šacinge.

Poglavarstvo Szoboticza občine daje na znanje, da za zidanje občinske pastirske hiže i to:

- 1) na zidarsko delo 200 kor.
- 2) na tišlarsko " 160 "
- 3) na cimermansko " 120 "

se je vzelu v račun.

Za oseguranje ovih delah bude se 1901. juliuša 28-ga po poldan ob 2 urah pri hiži občinskog birova šacinga držala.

Toga se ticajuće stvari se svigdar moreju videti pri občinskim poglavarstvu.

Vu Szoboticzi, 1901. julius 13-ga.

Bartal György
notariuš.

Goricsánecz István
bíró.

Gyümölcs- és szőlő-bor készitési gépek.

Gyümölcs- és szőlő-sajtók,

olytonosan ható kettős szerkezettel, és nyomero szabályzóval

A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók,**Szőlő- és gyümölcs-zúzó**

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló-készülékek gyümölcs és főzelek aszalásra. gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővessző permetező, gyártatnak és szállítatnak jótálás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámoz.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

979 3-10

Képviselők és vizsontárusítók felvételnek.

Árverési hirdetmény.

Szoboticza község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a községi haszonvételek, ngymint:

1. Szoboticzai nagykorcsma 3 évre
2. Bükkösi korcsma 3 évre

1901. évi agusztus hó 18. napján délután 2 órákor a jegyzői irodában nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Szoboticzán, 1901. évi július 14-én.

Bartal György
jegyző.

999 1-2

Goricsánecz István
bíró.